

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Het plaatsen van een kleine windturbine

Zutphenseweg 43 Laren Gld.

Zaaknummer: 2022-00000327 (2022-255851) | februari 2023

H 1. Aanleiding van het project

Op 25 oktober 2022 heeft de gemeente Lochem een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor het plaatsen van een kleine windturbine op een perceel aan de Zutphenseweg 43 in Laren. De aanvrager wenst middels de windturbine genoeg energie op te wekken om het bedrijf grotendeels energieneutraal te maken. Het energieverbruik van het bedrijf is circa 100.000 kWh per jaar.

De plaatsing van de windtoren voldoet niet aan de planregels van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” dat door de gemeenteraad op 7 december 2010 is vastgesteld. Om toch medewerking aan de plaatsing van de windturbine te kunnen verlenen, is de gemeente Lochem voornemens om een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het geldende bestemmingsplan, conform artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Voorwaarde voor het verlenen van de omgevingsvergunning is dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. De ruimtelijke onderbouwing gaat onder andere in op de motivatie waarom een bouwplan passend is op de beoogde locatie, mede aan de hand van het gemeentelijke beleidskader kleinschalig wind. Het voorliggende document voorziet in deze goede ruimtelijke onderbouwing. Bij de ruimtelijke onderbouwing is gebruik gemaakt van de bij de aanvraag omgevingsvergunning behorende document, waaronder de Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning (Van Westreenen adviseurs, september 2022).

H 2. Ligging en begrenzing van het plangebied

De beoogde locatie ligt circa 2 kilometer ten zuidwesten van de kern Laren. Het perceel ligt ten oosten van de provinciale weg N826 van Laren naar Almen (Zutphenseweg). Op het adres Zutphenseweg 43 in Laren is een melkrundveebedrijf gevestigd. De windturbine wordt geplaatst ten zuidwesten van de bestaande bedrijfsbouw. Kadastraal gaat het om het perceel Lochem, sectie AA, nummer 93. De locatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Luchtfoto van perceel Zutphenseweg 43 Laren met in rood de indicatieve locatie van de kleine windturbine.

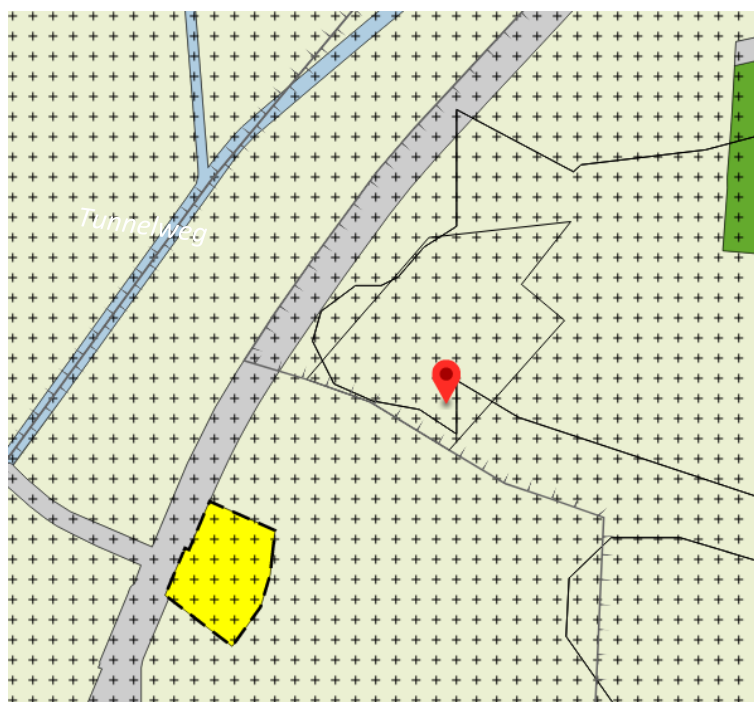
H 3. Het vigerende bestemmingsplan

Het plangebied valt binnen de werking van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” en het paraplubestemmingsplan “Archeologie”. Beide bestemmingsplannen maken deel uit van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010, geconsolideerde versie” (zie figuur 2).

Bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010, geconsolideerde versie

Voor de locatie Zutphenseweg 53 Laren gelden de volgende (dubbel)bestemmingen en aanduidingen:

- bestemming ‘Agrarisch’ (met bouwvlak);
- dubbelestemming ‘Waarde – Archeologie 5’;
- aanduiding ‘landschapstype essenlandschap’;
- aanduiding ‘overige zone – essen en enken’;
- aanduiding ‘vrijwaringszone – laagvliegroute voor straaljagers’.

Figuur 2. Uitsnede verbeelding bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010 met locatie windturbine.

Bestemming 'Agrarisch'

De voor 'Agrarisch met waarden' (artikel 3) aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf;
- b. met de daarbij behorende agrarische bedrijfsgronden en een agrarisch bouwvlak;
- c. het bestaande aantal bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met inwoning/mantelzorg volgens een algemene afwijking in Artikel 44;
- d. de instandhouding en ontwikkeling van de landschapstypen en hun kernkwaliteiten zoals in artikel 43.2 beschreven.

Onder artikel 3.2.5 is beschreven dat windturbines met een bouwhoogte (ashoogte) van 15 meter zijn toegestaan binnen het bouwvlak. De windturbine wordt opgericht binnen het bouwvlak en heeft een ashoogte van 30,92 meter. Dit betekent dat de windturbine ter plaatse in strijd is met het bestemmingsplan.

Aanduiding 'landschapstype essenlandschap'

Ter plaatse van de aanduiding 'landschapstype essenlandschap' is het beleid gericht op de instandhouding en de ontwikkeling van het essenlandschap met de volgende kernkwaliteiten: microreliëf in de vorm van grote essen en steilranden, perceelrandbeplanting, houtwallen en houthakbosjes, onregelmatige verkaveling, grillige wegenstructuur, oude boerderijen en open essen en enken.

Aanduiding 'overige zone - essen en enken'

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone – essen en enken' is het beleid gericht op het open houden van de essen en enken. In de bestemming 'Agrarisch' is aangegeven of bij het verlenen van omgevingsvergunningen en wijziging van het bestemmingsplan aan dit beleid moet worden getoetst.

Aanduiding 'vrijwaringszone – laagvliegroute voor straaljagers'

Ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone – laagvliegroute voor straaljagers' geldt een laagvliegroute voor straaljagers en is geen bebouwing hoger dan 40 meter toegestaan.

Dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 5'

Het is verboden te bouwen of te laten bouwen op de voor 'Waarde - Archeologie 5' mede bestemde gronden.

Het verbod is niet van toepassing op:

- a. gronden waarvan uit documenten blijkt dat de archeologische waarden reeds eerder verstoord zijn op een diepte van meer dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld, hetgeen wordt getoetst door een archeologisch deskundige, of;
- b. bebouwing die nodig is voor het archeologisch onderzoek met een maximale bouwhoogte van 5 meter, of;
- c. bebouwing waarvan de diepte niet meer bedraagt dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- d. bebouwing waarvan de oppervlakte niet meer bedraagt dan 250 m² en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- e. de verbouwing en/of sloop- en nieuwbouw van bestaande bebouwing krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), mits:
 1. de bestaande fundering wordt gebruikt;
 2. de bestaande oppervlakte niet wordt uitgebreid.

Het totaaloppervlak aan bodemverstoring dieper dan 30 cm voor dit project is kleiner dan 250 m². Archeologisch onderzoek is derhalve niet noodzakelijk. De dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 5' verzet zich niet tegen het plaatsen van het bouwwerk.

Conclusie

Het oprichten van een windturbine past vanwege de bouwhoogte (ashoogte) niet binnen de regels van het bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010. In hoofdstuk 5 is aangegeven dat het aanvaardbaar is om van het bestemmingsplan af te wijken.

H 4. Beoogde situatie

Deze ruimtelijke onderbouwing voorziet in het toestaan van het plaatsen van een kleine windturbine bij het agrarisch bedrijf Zutphenseweg 43 in Laren. Blijkens de toelichting bij de aanvraag is het bedrijf voornemens een kleine windturbine te plaatsen om zodoende genoeg energie op te wekken om het bedrijf voor zover technisch mogelijk grotendeels energieneutraal te maken.

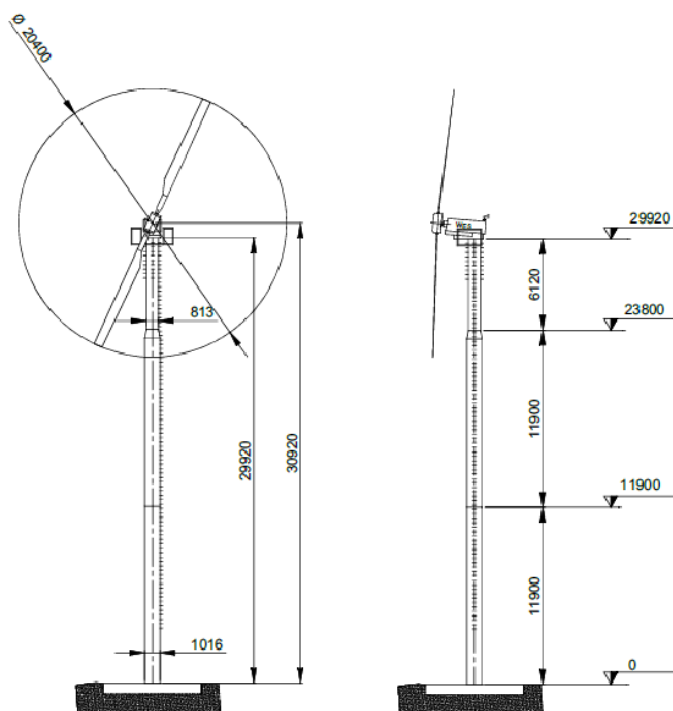
Het bedrijf betreft een melkrundveehouderij waarbij een groot deel van de energie wordt gebruikt tijdens het melken 's morgens vanaf 6.00 uur en 's avonds vanaf 17.00 uur. Ook wordt voor het koelen van de melk gedurende 24 uur per dag energie verbruikt. Het meeste energieverbruik is buiten de zonuren, waardoor zonnepanelen alleen niet geschikt zijn om de meter op nul te krijgen. Zonnepanelen leveren alleen op piekmomenten (vooral in de zomer en alleen overdag) stroom op. Hierdoor is een windturbine in combinatie met de al aanwezige zonnepanelen een wenselijke oplossing.

De beoogde windturbine heeft een ashoogte van 30,92 meter. De rotordiameter bedraagt 20,4 meter. De tiphoogte van de opstelling bedraagt derhalve 41,12 meter. De windmolen levert op jaarbasis 101.058 kWh aan energie op. Het energieverbruik van cliënt ligt op jaarbasis op 104.000 kWh. Derhalve kan de windturbine grotendeels voorzien in de energiebehoefte van het bedrijf.

De figuren 3 en 4 geven de beoogde situatie weer.

Figuur 3. Luchtfoto beoogde locatie bouwplan kleine windturbine (rode stip) binnen het agrarisch bouwperceel volgens het bestemmingsplan (rode lijn).

Figuur 4. Afbeelding beoogde windturbine met maatvoering in meters

H 5. Ruimtelijke afweging

In het geldende bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010 heeft de locatie van de windturbine de bestemming 'Agrarisch' (binnen het bouwvlak). Vanwege de beoogde bouwhoogte (ashoogte) is het niet toegestaan een windturbine te plaatsen. Hieronder is aangegeven dat van het bestemmingsplan kan worden afgeweken.

Algemeen

Het plaatsen van een kleine windturbine draagt bij aan de lokale productie van duurzame energie. Het oprichten van de windtoren is in overeenstemming met het gemeentelijke beleid zoals opgenomen in het Beleidskader kleinschalig wind (zie hoofdstuk 6). Het beoogde bouwwerk heeft een beperkte oppervlakte (inschatting oppervlakte ca. 10 m²). De locatie van de 41 meter hoge windturbine (tiphoogte) bevindt zich binnen het agrarisch bouwvlak en vormt daarmee een geheel met de bestaande ruimtelijke eenheid. De voet van windturbine is vanuit de directe omgeving voor een groot deel aan het zicht onttrokken vanwege de ligging achter de bedrijfsbebouwing.

Bestemmingsplan

De windturbine wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwvlak omringd door agrarische bedrijfsbebouwing. De kernkwaliteiten ter plaatse binnen de aanduidingen 'landschapstype essenlandschap' en 'overige zone – enken en essen' worden daarmee niet aangetast. Binnen de laagvliegroute straaljagers is geen bebouwing toegestaan met een bouwhoogte van meer dan 40 meter. De windturbine heeft een tiphoogte van 41,2 meter. De windturbine past daarmee niet binnen de maximale hoogte van 40 meter. Om medewerking te kunnen verlenen is ontheffing nodig van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de Omgevingsverordening Gelderland (zie Hoofdstuk 6).

Figuur 5. Beoogde locatie windturbine (rode pijl) aan de rand van de aanduiding 'overige zone - essen en enken'.

Beleidskader kleinschalig wind

Het project voldoet aan de voorwaarden uit het Beleidskader kleinschalig wind voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Dit is getoetst aan de relevante voorwaarden:

1. *De initiatiefnemer informeert de directe omgeving tijdig.*
De initiatiefnemer heeft de buurt vooraf geïnformeerd over de plannen voor het plaatsen van een kleine windturbine op zijn erf. Het buurtverslag maakt onderdeel uit van de bijlage (geanonimiseerd)
2. *De initiatiefnemer geeft bij de aanvraag door welke reacties de omgeving heeft op het plaatsen van een kleinschalige windturbine.*
Volgens het door initiatiefnemer opgestelde verslag van deze informatiemiddag heeft een aantal van de aanwezigen geen bezwaar tegen de bouw van de windtoren. Enkele omwonenden hebben aangegeven dat bezwaar afhangt van de uitwerking van het plan en de inpassing. Een van de omwonenden heeft aangegeven bezwaar te hebben tegen het plan. De initiatiefnemer heeft aangegeven in voorkomende gevallen bereid te zijn om aan eventuele opmerkingen tegemoet te komen. Een impressie van het verslag is weergegeven in de bij de aanvraag behorende bijlagen (Buurtoverleg Zutphenseweg 43).
3. *Op basis van de reacties uit de omgeving, en/of op basis van de benodigde ruimtelijke onderbouwing worden er indien nodig onderzoeken uitgevoerd.*
Er is een stikstofberekening (AERIUS) uitgevoerd naar de gevolgen voor Natura 2000 gebieden.
4. *Er altijd een flora en fauna onderzoek nodig.*
Een flora en fauna onderzoek is op 23 augustus uitgevoerd door 'EcoTierra'. Dit onderzoek is bijgevoegd in de bijlage.
5. *Een turbine is toegestaan in het bestemmingsplan "buitengebied Lochem 2010 geconsolideerde versie" en de daaraan gerelateerde partiele bestemmingsplanherzieningen, maar niet de uitsluitingsgebieden.*
De uitsluitingsgebieden zijn niet van toepassing op onderhavig plangebied.
6. *Een turbine is misschien toegestaan in de groene ontwikkelingszone, in het nationaal landschap en op de lage delen en/ of randen van essen en enken.*
De kleine windturbine is gesitueerd aan de rand van de essen en enken (zie hierboven op pagina 6).
7. *Een bouwproject voor een kleinschalige windturbine is toegestaan op een bedrijventerrein.*

De locatie niet gelegen op een bedrijventerrein. Daarom is dit onderdeel niet van toepassing.

8. *Een windturbine moet een geheel vormen met een bestaande ruimtelijk bebouwde eenheid.*
De windturbine wordt geplaatst op het achtererf, direct achter bestaande bebouwing. In de gewenste situatie blijft de bebouwing derhalve compact en vormt deze één geheel.
9. *De afstand tussen een kleine windturbine en de aanduiding 'hartlijn leiding - gas' bedraagt tenminste net zo veel als de ashoogte van de windturbine plus 1/3 van de wieklengte daarvan.*
De dichtstbijzijnde gasleiding ligt op een afstand van ca. 430 meter. Daarom wordt voldaan aan de minimale afstand.
10. *De afstand tussen een kleine windturbine en de aanduiding 'hartlijn leiding - hoogspanningsverbinding' bedraagt tenminste net zo veel als de ashoogte van de windturbine plus de wieklengte daarvan.*
In de omgeving van het plangebied is geen hoogspanningsverbinding aanwezig. Daarom wordt dit onderdeel geen belemmering voor onderhavig plan.
11. *Voor een kleine windturbine, gelegen binnen de onder 9 en 10 genoemde afstanden, kan alleen vergunning worden verleend als uit risico-onderzoek blijkt dat het plaatsgebonden risico niet toeneemt. Voordat het bevoegd gezag beslist over de vergunning, wint deze advies in bij de betrokken leidingbeheerder.*
Niet van toepassing.
12. *Er is een planschade overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer opgesteld*
Er wordt een planschadeovereenkomst overlegd.
13. *De kleinschalige windturbine is, voor zover mogelijk, voorzien van het Kleinwind-keurmerk of een daarmee gelijk te stellen keurmerk.*
De kleinschalige windturbine heeft een kleinwind-keurmerk volgens de bij de aanvraag omgevingsvergunning behorende bijlage Beoordelingsrichtlijn kleine windturbines.
14. *De ashoogte bij horizontale as turbines is maximaal 33 meter en de bouwhoogte (tiphoogte) is maximaal 45 meter.*
De ashoogte van de beoogde windturbine bedraagt 30,92 meter. Een wiek heeft een lengte van 10,20 meter (helft rotordiameter). De tiphoogte bedraagt dan ook 41,12 meter. Hierbij blijft de hoogte onder de maximaal toegestane grens van 45 meter.
15. *Bij een verticale as turbine is de maximale bouwhoogte (tiphoogte) 33 meter, gerekend vanaf peil tot aan hoogste punt.*
De beoordeelde windturbine is geen verticale as turbine. Daarom is dit onderdeel niet van toepassing.

Belangenafweging

Het oprichten van de beoogde windtoren op het betreffende perceel levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. De ontwikkeling is in overeenstemming met het gemeentelijke beleidskader Kleinschalig wind en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie hoofdstuk 7).

Conclusie

Gelet op de bovenstaande ruimtelijke belangenafweging is het aanvaardbaar de aangevraagde omgevingsvergunning voor het oprichten van een windtoren te verlenen door middel van het afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

H 6. Beleid

In een goede ruimtelijke onderbouwing wordt de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan het beleid van Rijk, provincie, regio en gemeente. Het bouwplan raakt het rijksbeleid en het provinciale en gemeentelijke ruimtelijke beleid. In de ruimtelijke afweging is gemotiveerd waarom een afwijking van het geldende bestemmingsplan aanvaardbaar wordt geacht (zie hoofdstuk 5).

Rijksbeleid

Op grond van artikel 2.6.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) ligt de beoogde windturbine binnen de militaire laagvliegroute voor jacht- en transportvliegtuigen. Het gaat om de Linkroute-10A. De route loopt in zuidelijke richting achtereenvolgens door de provincies Friesland, Drenthe, Overijssel en Gelderland. Het ministerie van Defensie heeft aangekondigd dat deze route definitief wordt opgeheven omdat de route niet meer wordt gebruikt. Desondanks is de laagvliegroute nog opgenomen in de Barro/Rarro. Op grond daarvan is geen bebouwing hoger dan 40 meter toegestaan. Deze laagvliegroute komt ook voor in het bestemmingsplan en in de Omgevingsverordening Gelderland.

Toetsing

Op advies van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een aanvraag gedaan om ontheffing van de Barro tot een hoogte van 41,2 meter. Het ministerie van BZK zal dit afstemmen met het ministerie van Defensie. In een algemene brief van september 2020 aan de provincie Gelderland heeft het ministerie van Defensie kenbaar gemaakt dat een aanvraag om ontheffing door provincies of gemeenten niet zal worden geweigerd. De aanvraag ontheffing van de Barro met de brief van september 2020 is als bijlage 19 bij het ontwerpbesluit omgevingsvergunning gevoegd.

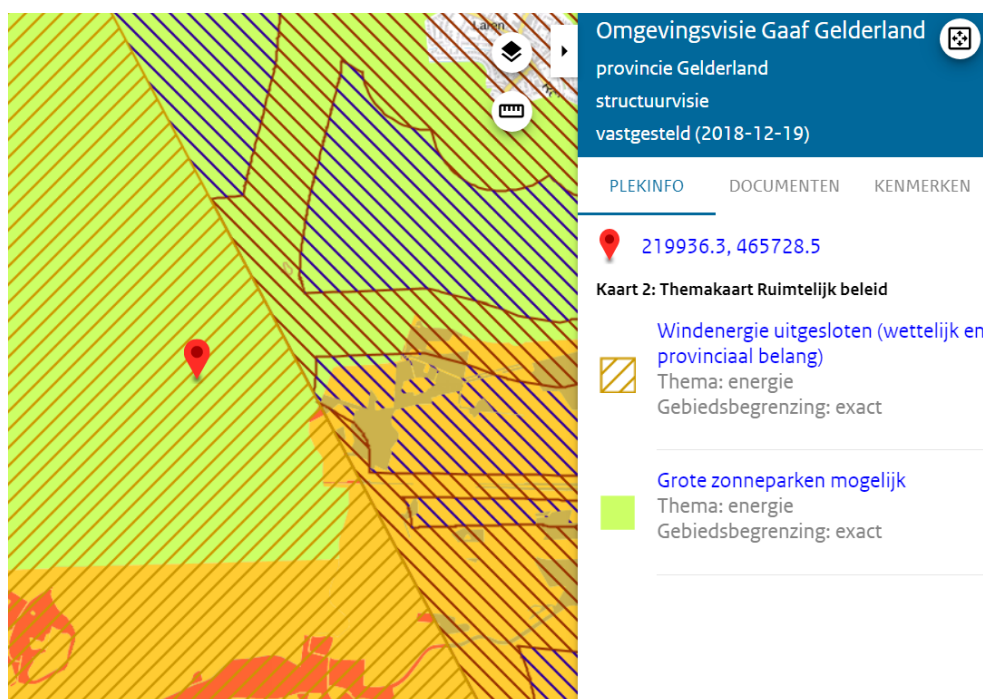
Het daadwerkelijk verlenen van de omgevingsvergunning voor de windturbine kan pas plaatsvinden nadat de toestemming van het ministerie van BZK en van de provincie is ontvangen.

Provinciaal beleid

Op grond van artikel 2.62 van de Omgevingsverordening Gelderland besteedt de toelichting bij een bestemmingsplan dat de oprichting van een windturbine of windmolenpark mogelijk maakt, aandacht aan de volgende aspecten:

- de ruimtelijke kenmerken van het landschap
- de maat, schaal en inrichting in het landschap
- de visuele interferentie met een nabijgelegen windturbine of windturbines
- de cultuurhistorische achtergrond en waarden van het landschap
- de beleving van de windturbine of het windturbinepark in het landschap.

Voorts is in artikel 2.63 van de Omgevingsverordening Gelderland bepaald dat een bestemming het niet mogelijk maakt een windturbine of windturbinepark op te richten voor gronden gelegen binnen verbodsgebied windenergie. In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is een kaart opgenomen met daarop de aanduiding 'windenergie uitgesloten (wettelijk en provinciaal belang)'.

Figuur 6. Kaartfragment Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Toetsing

In deze ruimtelijke onderbouwing voor de oprichting van een windturbine is in diverse passages aandacht besteed aan de genoemde aspecten, zoals (de beleving van) het landschap en de cultuurhistorische waarden. Er treedt niet of nauwelijks visuele interferentie op met andere windturbines. De dichtstbijzijnde windturbine betreft een aanvraag omgevingsvergunning voor een windturbine (tiphoogte 41,2 meter) op een afstand van circa 650 meter ten noorden van het plangebied. Dit is een afstand van circa 15 keer de tiphoogte. In het algemeen wordt een afstand van minder dan 10x de tiphoogte als een verhoogd storende afstand aangemerkt.

Met betrekking tot het verbodsgebied voor windenergie het volgende. De provincie heeft in overleg met de gemeente aangegeven dat als het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg met het ministerie van Defensie toestemming geeft voor het bouwen van de beoogde windturbine met een tiphoogte van 41,2 meter, de gemeente een verzoek kan doen om van de Omgevingsverordening (artikel 2.63) af te wijken. Dit kan op basis van Hoofdstuk 1a (artikel 1a.3, afwijkruimte bij instructieregels).

Gemeentelijke beleid

Het bouwplan raakt het gemeentelijk beleid zoals opgenomen in het Beleidskader kleinschalig wind en het bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010.

Beleidskader kleinschalig wind

In het beleidskader Kleinschalig wind in Lochem 2019 is het gemeentelijk beleid opgenomen voor het plaatsen van kleine windturbines met een maximale ashoogte van 33 meter. De gemeente Lochem wil graag de productie van duurzame energie stimuleren. Ook de meer kleinschalige productie draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen, en een bewuster energieverbruik van initiatiefnemers. Daarom biedt de gemeente ruimte aan kleinschalig wind. In het beleidskader is daarvoor een algemeen afwegingskader opgenomen. In hoofdstuk 5 is beschreven dat het initiatief in overeenstemming is met het beleidskader kleinschalig wind.

Bestemmingsplan Lochem 2010

In hoofdstuk 5 is afgewogen waarom een afwijking van het bestemmingsplan aanvaardbaar wordt geacht.

Conclusie

Het initiatief is in overeenstemming met het gemeentelijke beleid.

H 7. Milieuaspecten – randvoorwaarden

In dit hoofdstuk worden de relevantie milieuaspecten beschreven, waaronder geluid, bodem, water en ecologie.

Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij de vaststelling van een bestemmingsplan of bij het verlenen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. In dit geval maakt de ontwikkeling een nieuwe geluidsbron mogelijk. Om die reden is door Anteagroep een akoestisch onderzoek voor de locatie uitgevoerd. De onderzoeksresultaten weergegeven in het bij de aanvraag behorende Akoestisch onderzoek windturbine Zutphenseweg 43, Laren.

Toetsing

Op basis van het akoestisch onderzoek blijkt dat voldaan wordt aan de geluidgrenswaarden ingevolge het Activiteitenbesluit milieubeheer. Daarmee kan geconcludeerd worden dat het onderdeel geluid geen bezwaar vormt voor de gewenste ontwikkeling.

Slagschaduw

Slagschaduw van een grote of kleine windturbine kan als hinderlijk worden ervaren. Met name omliggende woningen dienen hiervoor beschermd te worden. Om te bepalen of er slagschaduwhinder kan optreden in de omliggende woningen, maar ook in de woning van het bedrijf zelf, is een slagschaduwonderzoek uitgevoerd: zie de bij de aanvraag omgevingsvergunning behorende bijlage 12 (Slagschaduwberekening kleine windturbine Zutphenseweg 43 Laren, Antea group, oktober 2022).

Toetsing

Uit het onderzoek blijkt dat de in het Activiteitenbesluit gesteld maximale toelaatbare slagschaduwhinder van 5 uur en 40 minuten per jaar bij twee slagschaduwgevoelige gebouwen in de nabije omgeving wordt behaald. Dit betreft de woning Zutphenseweg 43 en de woning Zutphenseweg 47. Deze woningen zijn eigendom van de initiatiefnemer. Zutphenseweg 47 is een reguliere woning, dus geen bedrijfswoning.

Deze woning is een gevoelig object. Een stilstandvoorziening is in deze situatie verplicht zodat aan de genoemde norm wordt voldaan. Dit wordt opgenomen in de vergunningsvoorschriften.

Bodem

Het plaatsen van een kleine windturbine heeft een minimaal effect op de bodem. Bovendien is dit geen gevoelige of bodembedreigende activiteit. Een bodemonderzoek hoeft dan ook niet te worden uitgevoerd.

Water

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets). Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens, indien relevant, nader te worden toegelicht.

Thema	Vraag	Relevant
1. Algemeen	• Maakt het plan deel uit van een groter plan, zoals een masterplan/ stedenbouwkundige visie?	Ja / Nee
2. Beheer en onderhoud	• Wordt water aangelegd, gedempt of aangepast?	Ja / Nee
	• Ligt in of nabij het plangebied een watergang?	Ja / Nee
3. Veiligheid	• Ligt in of nabij het plangebied een waterkering (primaire waterkering, regionale waterkering, overige kering of kade)?	Ja / Nee
	• Ligt het plangebied in een overstromingsgevoelig gebied of winterbed van een rivier?	Ja / Nee
4. Klimaatadaptatie (wateroverlast)	• Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 500m ² ?	Ja / Nee
	• Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500m ² ?	Ja / Nee
	• Bevindt het plan zich in een waterbergingsgebied, laaggelegen gebied of beekdal?	Ja / Nee
	• Is er in of rondom het gebied wel eens sprake (geweest) van wateroverlast of blijkt er gevoeligheid voor wateroverlast uit de klimaatatlas (https://www.weetvanwater.nl/klimaatatlas)	Ja / Nee
	• Is het plangebied gevoelig voor hittestress? (bekijk hiervoor de klimaatatlas)	Ja / Nee
	• Is het verschil tussen de hoogte van de weg en de bovenzijde van de begane-grondvloer minder dan 30 centimeter?	Ja / Nee
5. Waterkwaliteit	• Is in of nabij het plangebied oppervlaktewater aanwezig of gepland?	Ja / Nee
	• Bevindt het plan zich in een gebied met speciale functie (zoals KRW, EVZ, N2000, natte landnatuur, zwemwater)?	Ja / Nee
6. Afvalwaterketen	• Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?	Ja / Nee
	• Ligt in of nabij het plangebied een rioolwaterzuiveringsinstallatie/ riool-gemaal/ persleiding/ gemengde overstort?	Ja / Nee
	• Wordt regenwater afgevoerd naar de rioolwaterzuivering?	Ja / Nee
	• Vinden er activiteiten plaats op het verharde oppervlak waardoor verontreinigingen kunnen afspoelen en het oppervlaktewater mogelijk vervuild raakt?	Ja / Nee
	• Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Ja / Nee
7. Grondwater-beheer	• Bevindt het plan zich in een kwelgebied ?	Ja / Nee
	• Is afstand tussen GHG en bovenkant vloer kleiner dan 80 cm?	Ja / Nee

	• Ligt het plan in beschermingszone of intrekgebied van een (drink)wateronttrekking?	Ja/ Nee
	• Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Ja/ Nee
	• Worden drainagevoorzieningen aangelegd binnen een beperkingengebied voor drainage?	Ja/ Nee
8. Recreatie en beleving	• Wordt recreatief medegebruik van wateren en oevers mogelijk gemaakt?	Ja/ Nee
	• Ligt in het plangebied een beschermd watererfgoed?	Ja/ Nee

Toetsing

Het plan is voorgelegd aan het Waterschap Rijn en IJssel. Hieruit blijkt dat een korte procedure van toepassing, omdat er een kleine toename van verharding is. De toename van verharding wordt ingeschat op 10m². Voor een dergelijk kleine toename van verharding is geen compensatie-eis van toepassing. Er zijn geen andere waterbelangen in het plangebied. Dit betekent dat het waterschap akkoord is en geen verdere afstemming nodig is.

Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan onder meer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats, omdat een overschrijding van de grenswaarden bijna niet voorkomt.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Gelet op bovenstaande zal het bouwplan geen bijdrage leveren aan luchtverontreiniging.

Externe veiligheid

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veilig-

heid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs). Op transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) van toepassing.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Onderzoeksresultaten

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven.

Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied:

1. zich niet bevindt binnen de risicocontour van risicovolle inrichtingen;
2. zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
3. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
4. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

In de bij de aanvraag behorende toelichting aanvraag is in paragraaf 4.3 het volgende beschreven. In het Activiteitenbesluit is vastgelegd dat binnen de PR 10-5 -contour rond een windturbine, geen bebouwing van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegestaan en binnen de contour van 10-6 geen bebouwing van kwetsbare objecten.

De risicocontour van een kleine windturbine kan bepaald worden aan de hand van de rotordiameter (20,4 meter) en as-hoogte: 30,92meter

- de PR 10-5-contour is gelijk aan de halve rotordiameter (10,2 m);
- de PR 10-6-contour is gelijk aan de hoogste waarde van *of*
 - de as-hoogte plus een halve rotordiameter ($30,92 + 10,2 = 41,12$ m) *of*
 - de maximale werpafstand bij nominaal rotortoerental.

De grootste PR 10-5 en 10-6-contouren zijn respectievelijk 10,2 meter en 41,12 meter van een windturbine gelegen. Binnen deze contouren bevinden zich geen bestaande kwetsbare dan wel beperkte kwetsbare objecten.

Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in beeld te worden gebracht wat de gevolgen zijn voor gebieden en dieren- en plantensoorten. Bij gebieds- en soortenbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (Wnb). In het kader van de Wnb is voor het oprichten van de windturbine een quickscan flora en fauna opgesteld. De bevindingen zijn weergegeven in de bij de aanvraag behorende Quickscan flora en fauna Zutphense-

weg 43 te Laren. In de quickscan is onder andere gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Toetsing

De quickscan is zorgvuldig uitgevoerd. Op basis van de quickscan zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde soorten. Nader onderzoek is daarom niet nodig en ook een ontheffing op grond van de Wnb is niet nodig.

Natura 2000

Voor het plaatsen van de windturbine is een Natura 2000-onderzoek uitgevoerd in de vorm van een stikstofberekening. Dit betreft de bij de aanvraag behorende bijlage 15 (AERIUS Realisatiefase Zutphenseweg 43).

Toetsing

Op basis van de berekening zijn negatieve gevolgen voor Natura 2000 gebieden op voorhand uit te sluiten. Er is geen passende beoordeling volgens de Wet natuurbescherming nodig. De aangevraagde windturbine is daarom toelaatbaar. Het onderwerp Natura 2000 vormt geen belemmering.

Milieuzonering bedrijven

Milieuzonering zorgt voor voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Het doel hiervan is om reeds in ruimtelijke plannen milieuhinder bij woningen te voorkomen en tegelijkertijd aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun bedrijfsactiviteiten. Regels voor milieuzonering zijn opgenomen in de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering. Hierin wordt, onderscheiden naar omgevingstypen waarvoor een bepaalde mate van milieuhinder aanvaardbaar wordt geacht, een richtafstand tot woningen per bedrijfstype aangegeven.

Voor een scala aan milieubelastende activiteiten zijn richtafstanden aangegeven ten opzichte van een rustige wijk/rustig buitengebied. In de lijsten wordt onderscheid gemaakt voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van deze vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Indien de aard van de omgeving dit rechtvaardigt, kan gemotiveerd een kleinere afstandrichtlijn worden aangehouden, omdat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting aanwezig is.

Toetsing

In dit geval is er sprake van een rustig buitengebied. Omdat in het voornemen geen sprake is van het wijzigen van agrarische activiteiten van het bedrijf, worden deze activiteiten niet getoetst.

In de VNG-publicatie worden richtafstanden genoemd voor geluid en gevaar voor windmolens met een wiek- of rotordiameter van 20, 30 en 40 meter. Voor geur en stof zijn geen afstanden opgenomen (niet relevant). De afstand voor geluid is het grootste van de richtafstanden.

In dit geval hebben de windturbines een diameter van 20 meter. De richtafstanden uit de VNG-publicatie voor een windturbine met een wiekdiameter van 20 meter is 100 meter voor geluid en 30 meter voor gevaar. Binnen deze zones zijn geen woningen gelegen, behalve de bedrijfswoning die bij het agrarische bedrijf hoort. De dichtstbijzijnde woning van derden is Zutphenseweg 47 Laren en ligt op een afstand van 160 meter (gemeten tot grens bestemming 'Wonen').

Dit betekent dat de windturbine geen belemmering vormt voor het woon- en leefklimaat van omliggende woningen. Met betrekking tot het aspect milieuzonering wordt daarom geen onevenredige hinder voorzien.

Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

Naar aanleiding van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg heeft de gemeente Lochem voor het gehele grondgebied van de gemeente een archeologische beleidskaart. Dit beleidskader is vertaald in het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie'. Dit overkoepelende bestemmingsplan is op 20 januari 2014 door de gemeenteraad vastgesteld.

Op de archeologische beleidskaart wordt onderscheid gemaakt in verschillende archeologische categorieën. Daarnaast zijn er gebieden waar door bijvoorbeeld vergravingen geen archeologische waarden meer worden verwacht.

Toetsing

De projectlocatie ligt binnen de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 5' in het bestemmingsplan Paraplubestemmingsplan Archeologie. In hoofdstuk 3 is afgewogen dat deze dubbelbestemming zich niet verzet tegen het plaatsen van het bouwwerk.

Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (art. 3.1.6) dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen ruimtelijke ontwikkelingen. De cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Lochem is geschikt om deze afweging te maken.

Toetsing

Aan de hand van de cultuurhistorische waardenkaart van Lochem blijkt dat het plangebied deel uitmaakt van een zone die is aangeduid met een hoge waardering voor landschap. In gebieden met een hoge waarde is sprake van zeer goed herkenbare historische kenmerken met een geringe mate van landschappelijke verandering, zoals het afnemen van de hoeveelheid perceelsrandbeplanting. Deze landschappen komen in de hele gemeente Lochem terug, in een breed palet aan landschappen. Het landschapstype ter plaatse betreft de kampontginningen met plaatselijk essen (subtype oude kampontginning).

Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd cultuurhistorisch waardevol gebied. Ook zijn in het plangebied geen monumenten of andere objecten of structuren aanwezig met een belangrijke cultuurhistorische waarde.

Conclusie is dat het plangebied geen specifieke cultuurhistorische waarden herbergt die aangetast zouden kunnen worden door het project.

H 8. Uitvoerbaarheid

Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief dat door de initiatiefnemer wordt gefinancierd. De kosten die zijn gemoeid met de ruimtelijke procedure worden op grond van de legesverordening bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. In verband met het risico op planschade door de aard van de planologische afwijking van het bestemmingsplan, is een planschadeovereenkomst met de initiatiefnemer opgesteld.

Gezien het voorgaande wordt geen aanleiding gezien om een exploitatieplan vast te stellen.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overleg omwonenden

Initiatiefnemer heeft in januari 2020 een informatiemiddag georganiseerd voor omwonenden. Volgens het door initiatiefnemer opgestelde verslag van deze informatiemiddag waren er 16 huishoudens aanwezig. Van deze huishoudens hebben:

- 13 huishoudens geen bezwaar tegen de windmolen.
- 2 huishoudens hebben geen bezwaar mits goed ingepast en het niet om grootschalige ontwikkelingen gaat.
- 1 huishouden heeft bezwaar omdat ze tegen de windmolen aankijken.

Een impressie van het verslag is weergegeven in de bij de aanvraag behorende bijlage 18 (Verslag buurtoverleg publiceerbaar).

Uit de diverse onderzoeken blijkt dat er geen objectieve belemmeringen zijn voor omwonenden. De windmolens worden bij de aanwezige bebouwing geplaatst. Weliswaar steekt de windmolen boven de bebouwing uit, maar is qua omvang niet zodanig groot dat het al het uitzicht blokkeert. Het plan draagt bij aan het behalen van klimaatdoelstellingen door duurzame energie. Het plan is daarom maatschappelijk uitvoerbaar.

Overleg Rijk, provincie en waterschap

Met het rijk, provincie en waterschap heeft overleg plaatsgevonden. Voor de laagvliegroute is ontheffing nodig van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (artikel 2.6.10) en de Omgevingsverordening Gelderland (art. 2.63). Waterschap Rijn en IJssel - Er zijn geen waterschapsbelangen in het geding. Verwezen wordt naar Hoofdstuk 7. Van nader vooroverleg met het waterschap is dan ook afgezien.

Inspreekmogelijkheid

Zoals wettelijke voorgescreven heeft de ontwerp omgevingsvergunning met bijbehorende stukken ter inzage gelegen (datum tot en met datum). Gedurende de ter inzage legging kon iedereen een zienswijze ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling kenbaar maken bij burgemeester en wethouders van Lochem. Van deze mogelijkheid is wel/geen gebruik gemaakt.